

Волкова Олена Михайлівна,
старший викладач кафедри історії та теорії господарства
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

ВПЛИВ ДЕРЖАВИ НА ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА У ВИРОБНИЧІЙ СФЕРІ

Методологічною базою дослідження впливу держави на розвиток підприємництва у виробничій сфері виступає цивілізаційна парадигма суспільствознавства. Вона дозволяє розглядати суспільство як цілісну систему, складовими якої є господарська, політична, соціальна та духовно-культурна системи. Держава в структурі суспільства займає особливе місце – виступає організаційним центром суспільного життя, використовуючи для цього інституціональні засоби впливу.

Вплив держави на господарську систему суспільства здійснюється шляхом формування економічних інститутів. Вони забезпечують умови для виникнення, функціонування та розвитку економіко-політичної, соціально-економічної, посередницької та виробничої підсистем господарської системи.

З позицій цивілізаційного аналізу місією виробничої сфери є виробництво та споживання матеріальних благ та послуг, необхідних для задоволення потреб суспільства в цілому та індивідів зокрема. Одним з напрямів реалізації цієї місії є постійне нарощування обсягів виробництва на основі об'єднання індивідів в процесі кооперації та спеціалізації, утворення виробничих економічних організацій. Ключову роль у їх діяльності відіграє підприємництво, суть якого полягає у спрямуванні діяльності на отримання прибутку.

Вплив держави на формування підприємництва на етапі становлення ринкової економіки, який припадає на другу половину XVII – 60-ті роки XIX ст., проявляється у формуванні приватної власності, патентної справи, комерціалізації факторів виробництва, сприянні виробничих інновацій, реклами, створенні нових виробничих організацій, розвитку інфраструктури, національного ринку, вільної конкуренції тощо. Підприємництво у виробничій сфері реалізується шляхом розширення масштабів виробничої діяльності, яке в різних країнах Європейської цивілізації мало свої особливості.